

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legjutányosabban számíttatnak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. sz.
A SZERKESZTŐHÖZ.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Közegészségügyünk.

A közigazgatási bizottság mult hétfői ülésén sajnosan constatáltatott azon körülmény, hogy közegészségünk jelen állása nem felel meg minden tekintetben azon kívánalmaknak, melyet e fontos s a város lakóinak vitális érdekeit oly mélyen érintő ügy méltán meg vár. — Kiderített, hogy különösen némely betegségek oly nagymérvűleg vannak elterjedve, hogy ha pontosan számbavétetnének azon egynék, kik látszólag egészségesekeknek néznek ki ugyan, de valóban testi épségük és szervezetik kórosan megtámadott, a betegek száma úgy abszolút mint relativ véve megdöbbentő nagy mérveket tüntetnének fel. — Fölmerült ezzel karöltve a kérdés, mi módon vétethetik eleje az egyes kórok oly nagymérvű rombolásainak, s mily intézkedések lennének szükségesek arra nézve, hogy a nagymérvben megtámadott közegészségügyünk jobb állapotba helyeztessék.

Száraz statisztikai számadatok eclatansan illusztrálják azon körülményt, hogy Magyarországon a halandóság sokkal nagyobb mint a continens bármely államában, sőt ha az egyes városokat vesszük hazánkban, — Baja majdnem legelő sorakozik azok között, melyekben a közegészség rossz lábon áll s így a halandósági létszám legnagyobb.

Azt, hogy városunkban meg van majdnem minden előfeltétel arra nézve, hogy a közegészségügy kedvező állapota

megfeszített emberi törekvés mellett is a minimumra redukálódjék, — befogja ismerni mindenki, ki városunk viszonyait ismeri, s ki e kérdéssel csak némileg is foglalkozott. — Tény az, hogy a tavaszi dunakiöntések, mik környékünkön pocsolnyakká állandósulnak és valóságos járványszerű betegségek forrásait képezik, ugy a csatornai kikötő létesítése következtében elzárt Sugoviczaág poshadt zöldes vizével, nagyban járulnak a közegészség rosszabbá tételére, nem is említve egy pár a városban felállított sertihszalaiadát, a Pollák féle szeszgyárból kiömlő büzös folyadékot, egy pár a közegészségre veszélyt hozó ipari foglalkozási ágat stb. stb.

Mindezen bajokon segíteni, az állandó közegészségügyi bizottság lenne hivatva. — A nyáron veszélyesebb jellegű öltött és járványszerű mérvben fellépett lázbetegség elterjedésével a bizottság életjelt is adott magáról, a mennyiben a Sugoviczaág elzárásából eredhetők bajok minősége iránt tudomás szerzendő a helyszínén megjelenve tanulmányokat tett, sőt — ha jól tudjuk — ez irányban javaslatot is terjesztett elő; ez időtől fogva azonban működéséről mit sem tudunk. — Pedig csak a baj oka és forrásának folytonos és szakadatlan tanulmányozása és ennek folytán a baj elhárítása illetőleg megfigyelését eszközölhető javaslatok kidolgozása és életbeléptetésével felelne meg teljesen feladatának.

A közrendészet egyik leglényegesebb — a személy- és vagyonbiztosági

rendészet után mindjárt következő, sőt azzal egyrangba helyezhető ágát, a közegészségügyi rendészet képezi. — A rendészet levén hivatva ugyanis a közegészségügy terén mindazon véd és óvrendszabályok fogantatására, melyek a közegészségügyi organumok célszerűnek tartanak. — Kiváló gondoskodást igényli a rendészetnek a városunkban nagy mérvben elharapózott prostitúció, a mely az újabb időkben oly arányokat öltött, mikép e téren is tul szárnyaljuk (nem nagy dicsőségünkre) a prostitúcio classicus hazájának ismert Párisit is.

Igaz ugyan, hogy az e tekintetbeni felügyelet sok nehézségekkel jár, de e nehézségek — kiváló buzgalom és ügyszeretet mellett — ha nem is győzhetők le teljesen, — de mégis némileg kisebb térre szoríthatók.

Örömmel üdvözljük tehát a közegészségügy rendezésére megindult mozgalmat, a melyhez a szervező bizottság is egy új tisztí orvosi állás rendszeresítésének javaslatáhozásával hozzájárult, mert ha az egészségi szakorganumok a rendészettel karöltve kitaró munkásságot fejtenek ki, — lesz csak remélhető, miszerint városunk ez oly régen óhajtott és lakosságát oly közelről érintő ügy végre is megoldást nyerve, közegészségünk legalább oly kedvező állapotot tanúsít, melyet a viszonyok számbavételével óhajtani jogunk van, és lakosságunk sorsát intézőktől méltán megvárhatunk.

— 6 —

Baja város törvényhatóságának közgyűlése.

Baja város törvényhatósági bizottságának 1881 évi november hó 17 én délelőtt és folytatva délután tartott közgyűlésének mozzanatait következőkben veszik olvasóink:

Elnöklő főispán ur a bizottsági tagok ovatiói között a terembe lépén, — üdvözlő a szép számmal egybegyűleket és mindenek előtt felolvastatja Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye közönségének átiratát Fiume törvényhozási és kormányzati viszonyainak végleges elintézés iránt, a képviselőházhoz és a kormányhoz intézett felterjesztésének pártolása végett. Tudomásul vétetett és hason irányu felterjesztésnek készítése határoztatott.

A megüresedett városi kertészi állásnak választás útján leendő betöltése képezte a közgyűlés második tárgyát. Pályázó jelentkezett összesen 11, megválasztatott 3 évre Kosnás János helyettes kertész.

Az igazoló választmány jelentése a legtöbb adót fizetők sorából 1882. évre megválasztatott bizottsági tagok névjegyzéke tárgyában. Egyhangulag tudomásul vétetett.

A közgyűlés által kiküldött iskolai bizottság jelentése. — Dr. Ivánovits Pál mint a bizottság elnöke a szónoklat magaslátán álló kitűnő beszédében ajánlá a javaslatot elfogadás végett. — A javaslat főbb pontjainak elfogadtatott. — (A bizottság rendkívül érdekes és hatalmas érvekkel gazdag javaslatát térszűke miatt csak jövő számunkban közölhetjük.)

A városi szervezkedési szabályrendelet revíziójára kiküldött bizottság jelentése: Tudomásul vétetett és jóváhagyás végett a nmltsu m. kir. belügyminisztériumhoz felterjeszteni határoztatott. Ezen szervezkedési szabályrendeletben egyebek között még a következő 3 új állás szerveztetett: 1) adótanácsosi állás 1000 frt, 2) földkönyvnyilvánt-

TÁRCZA.

Aki mindenét veszté.

— Elbeszélés. —

Irta: Dreisziger Kálmán.

(Folytatás.)

Csakugyan, a 13. számú páholy őret elszállították, de nem mint az új őr állítá, mert megőrült, — hanem mert elájult.

Igen, a páholyőr, ki nem volt más, mint Völgyessy Béla, ki 60 franc lefizetése után bujt a páholyőr ruhájába és foglalta el helyét, hogy mi indokból, azt sükségtelen emiitni, — elég az hozzá, hogy cőlját érte.

Még akkor is, midőn lakására szállították, önkívületi állapotban volt, s ez állapotából csak másnap eszmélt fel, s volt tiszta elmével addig, mig nem ismét egy levelet kapott, melyben arra figyelmeztették, hogy Louiset mihamarabb hagyja el, mert annak teménytelen adósságai fejében az ő birtokát fogják zár alá vétetni a hitelzék.

A levél tartalmi valóságában nem volt oka kételkedni.

Hideg borzongás futott át rajta s azután összefüggésnélküli szavakat mormolt, később furriaként butorait zuzni kezdé, mi, s azon körülmény is, hogy szemei elhomályosultak, érzékei látszólag eltompultak — meggyőzte a cseléséget arról, hogy Völgyessy megőrült.

Jelentést tettek a városi tanácsnál, s ez rögtön intézkedett ártalmatlanná tenni az őrzőgő.

Völgyessy eme zavart állapotában azt kívánta, mikép Magyarországra, atyjához

szállítsák, mit az elővigyázati rendszabályok szigoru alkalmazásával meg is tettek.

Hazafelé indult, fájdalommal tetézni atyjának amugy is nagy fájdalmát, s búval terhelt egy angyal keblét, ki óhajta várja érkezését, hogy egybekelve, boldogan éljék le hátralevő napjaikat.

Midőn a kastély elé ért a szomorú kíséret, az apa ép a kertben sétált karján egy szőke leánykával. Mindkettőjük arcáról leolvasható volt a fájdalom: amaz mint apa, emez pedig mint menyasszony bánkódott Béléért, kinek érkezéséről tudomásuk sem volt.

Béla, mintha ép s tiszta elmével bírna szált ki a kocsiból s a lak felé tartott.

Kedélyét nem zavará semmi fájdalom, — nem is gondolt arra, hogy ő most atyjához megy, kit megvetett, kitől csak hosszszas bocsánatkérések után kérhet segílyt, s kit csak a visszafogadás után nevezhet atyjának.

Megkövülve tekintettek a közelgőre: az apa elrejtini igyekezett magát előle, mig ellenben a nő tárt karokkal futott eléje és megcsókolni akarta az érkezőt. Béla azonban kinosan mondá hozzá: „Elvirám, egy páholyőr nem méltó az ön csókjára.”

Azok, kik kíséretében voltak, összenéztek s azon egy véleményt nyilvánították Béla előtt, hogy már ment minden rohamtól, vagyis, hogy nem örült.

S csakugyan, Béla elméje e percekben tiszta volt, de elhomályosult ismét, midőn a szőke angyal tudomására hozá, hogy az ő szive már nem szabad, s hogy ő volt az, ki ama levelet íratá neki Párisban, hogy távozzék, ha nem akarja vagyonát megsemmisülve

lárni, s ő volt az, ki Louisenak is izentété, hogy mihamarabb váljon el tőle.

Ekkor ismét visszaesett előbbi állapotába s hangos zokogásba tört ki.

Megsemmisült abbeli reménye, hogy Elvirát nőül bírhatja, hogy boldog lesz, hogy atyja megbocsát, s hogy feledi Párisit, Louiset, elpusztult vagyonát s szóval mindent, mire fájdalommal kell, hogy visszaemlékezék.

S csakugyan Elvira nem volt már szabad; volt vőlegénye unokafivérének jegyese volt e pillanatban, s azért ment fel Párisba, hogy valami módon a menyegzőre meghívja, de minthogy hallván viszonyát, azt szépségével elérhetni nem vélte, ezért folyamodott a cselhez, s iratta vőlegényével, Bélteky Emillel a levelet, melyben a találkáról tudatta őt.

Elvira arca majd fehér, zöld, s majd halvány színt öltött, midőn egykori vőlegényét ily állapotban látta; gondolván azt is, hogy az egészen egyedüli okozója ő volt, mert igaz ugyan, hogy mennyasszonya volt, de Béla számtalan abbeli kérdésére, vajjon szereti-e őt — halgatással felelt, s lehet, hogy e hallgatásban ő a „nem“-et vélte feleletül, nem gondolva arra, hogy a nő ketőt titkol: mikor először érzi, hogy szeret, s mikor először érzi, hogy anya.

Majd előjött az apa. Arca elveszté előbbi üdösségét, kedélye előbbi állapotát, s mint egy rég szenvedő nézett egyetlen gyermekére, ki bűnös könnyelmősége miatt ily állapotba jutott, ki kézzel volt megvetni őt. minstem kicsapongó életével felhagyni, s ki most, mindenét vesztve, eléje jön bocsánatért esdekelní, s kinek ő, mint apa szivből megbocsát ugyan, de az előbbi szeretetnek még csak árnyékát sem képes érezetni vele.

Béla feléje tántorgott és megcsókolta atyját, a csók után pedig lábai elé omlott és örült sirást hallatott.

Az apa, valamint Elvira szintén sirtak. Szolgák jelentek meg s Béléat a kastélyba vitték, az apa pedig azonnal orvosi segély után küldött.

Két nappal ezután, mintha mi sem történt volna, Béla atyja szobájába lépett. Arca sugárzott az örömtől, szemei oly tiszták s oly fénylők voltak, hogy hinni lehetett, mikép előbbi örültnek szinlett állapota csak tettetés volt arra, hogy atyja kegyét újból kinyerje. Az apa erre ugyan gondolni sem mert, de figyelmezteté erre a komornik.

Atyjával szemben foglalt helyet, s párisi életéről kezdett beszélni, — még azt is elmondta, hogy egyszer, merő juxból — igaz, hogy 60 francba került — páholyőr is volt.

Az apa figyelmesen hallgatá gyermeke szavait s szinte örvendni látszott, hogy még sem oly rossz, mint a minőnek hitte, sőt mondhatni, sokkal kedvesebb, szelidebb, mint volt előbb.

Béla is örült, hogy atyját teljesen kiengesztelődöttnek látta, mit hitt ugyan, hogy bekövetkezik, de nem remélte, hogy ennyire.

Midőn jó ideig beszélgettek egyről-másról, az apa egész más útra terelé a beszédet.

— Holnap menyegzőre megyünk Bé-lám, hiszem te is eljössz?

— Örömmel jó apám, hisz oly jól fog esni nekem, a párisi feszesség után egy alföldi fesztelen, pezsgő jókedvű mulatságban részt venni. Hova megyünk?

— Alföldyékhez!

tartói állás 800 frt, 3) II. orvosai állás 200 frt évi fizetéssel.

Az 1882. évi költségvetés tárgyalása a rendelkezésre álló phisikai idő kevés volta miatt f. évi december 6-án tartandó közgyűlésre halasztott el.

Egyéb kérvények, és pedig: Drescher Rezső által tett postaállamosítási iránti indítvány egyhangulag elfogadtattott. — Fischer Adolf által beadott felelkezés a városi tanács határozata ellen, melylyel t. i. nevezettnek mint építési vállalkozónak a városi bírház befeljegyzésére az építkezési határidő meghosszabbítása megtagadtattott; — a közgyűlés által elvetett.

A városi iratok által fizetés javítás iránt beadott kérvényük a szervező bizottságnak véleményadás vegett kiadott.

Egy néhány kevésbé érdekes kérvény elintézése után a közgyűlés esti fél 6 órakor feloszlott.

A f. h. 14-én tartott közigazgatási bizottsági ülésből:

Főispán ur ő méltósága megnyitván az ülést először is fölolvastatni kéri Drescher Rezső árvaszóki h. elnök urnak Baja város szerződés postájának államosítása iránti törvény alapon megindokolt indítványát, mit térszűke miatt csak röviden kivonatolva közlünk:

„Tény az, hogy a forgalom élénkítésének egyik hatalmas tényezője a postaügy.

Tény az, hogy a minél helyesebben rendezett posta közlekedés jótéteményeinek minél egyenletesebb, minél egyformább, a helyi viszonyokat minél inkább számba vevő elosztásában fekszik a postászat tudománya szerint a posta regáljog igazolásának theoriája, egyik fő érve; fekszik azon okilagos összefüggés, mely a nagy forgalom keletkezése és a forgalom könnyű lehetősége között tagadhatatlanul fennáll; fekszik a posta ügy azon cultur ébresztő hatása, hogy a minél könnyebb, gyorsabb, olcsóbb levél és hírlap forgalom élénkítése által mind sürűbben váltott eszme csere és mind pezsgőbbé lendült szellemi élet roppant üzleti élénkséget is eredményez.

Tény az, hogy a kifejelettebb forgalmi élet, mely nagyobb városokban az élénkebb ipar és kereskedelmi mozgalomnál fogva mutatkozik, nagyobb tekintetbe

vételt, szorgosabb gondozást igényel, különösen a postaügyet illetőleg az állam részéről is.

Elvitázhatlan ezeknél fogva az, hogy egy oly nagyforgalmu város mint Baja, az államnak, a postaügyben mintegy kötelességszerűen kiváló gondozására. Számithat pedig nézete szerint annyival is inkább, mert részint forgalomban vele egyenrangu mint Kecskemét, Zombor, Szabadka városok, részint forgalomban nálánál sokkal kisebb fejlettségű mint Mohács, Vukovár, Balassa-Gyarmath, Turocz-Szt-Márton, Liptó-Szent-Miklós, Eger, Torda, Zilah és más kisebb városok postái immár államosítva lőnek.

Nem véve azonban magasabb elvi szempontokat, számos oly practikus és speciálisan városi előny is kínálkozik az államosítás által, melynek elérhetése a czélba vett reformot szerfelett kívánatossá, sürgős szükségűvé teszi:

a) Még a volt Grasalkovits hercegi uradalomtól a bajai postaállomásnak talán évszázad előtt 78 hold 550 □ öl szántó föld dotáltatott, mely fundatio, ha a czél, melyre alapítottott, elesék, más közhasznu institutiora fordíttatnék.

b) Államosítás által az egyszerű levelek után 1 kr. ajánlottak és postai küldemények után 2-2 kr a városi közönség által fizetni szokott kézbesítői díjak elmaradnának.

c) Ezuttal csak 200 frtig lehet egy blanquetten pénzt utalványozni, holott államosítás esetén nagyobb városokra 1000 frtig Baja-Budapest-Bécs és illetve Baja-Bécs közt 5000 frtig lehetne egy blanquetten utalványozni. Mily előny ez a forgalom élénkítésére, különösen kereskedőink és hitelintézeteinknek, megmagyarázásához úgy hiszem nem kell kommentálni.

d) Az által hogy a város közönsége a posta államosítása folytán tehermentesítették, minden a postai teendők el látásáért a postamestereknek és magán levélhordóknak köteles viszont szolgáltatás- és díjaktól megszabadul.

e) Ezuttal naponta csak egyszer, nyáron kétszer hozatnak be a nagy Dunáról a levelek, természetesen a postamester zsebe javára beosztott fuvarozás szerint, holott állami kezelésnél valahányszor hajó posta jó, annak behozása,

ha kényelmetlen is, azonnal megfogna tölténi.

f) Részemről súlyt helyezek arra is, hogy államosítás esetén, államilag kinevezendő, képesített posta tisztak, adózó polgárok és jórészt családapák fognak a postát kezelni.

Mind ezeknél fogva kéri hogy ő méltósága a főispán ur és a tek. köz. igazgatási bizottság azon álláspontot, hogy Baja szabad királyi város szerződéses postájának államosítása az államra úgy általános mint postatudományi egy közforgalom, politikai mint állam háztartási, ugy nemzetgazdasági mint finanziaális, a városra nézve pedig egy vagyoni mint társadalmi, egy kereskedelmi mint művelődési helyesen felfogott legjobb érdek, előny elfogadni s azért postánk mielőbbi államosítását sürgős szükségűvé kívánja oszrak kimondani, és ilyenül legfelsőbb helyen kérelmezni, — egyben pedig nyomatékossabb kifejezésül a jelzett reform iránt nyilatkozó közönségnek, Bajaváros tekintetes törvényhatósága elé, a czélból hogy ez a nml. m. k. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minister urnál postánk államosítását sürgősen kérelmezze, a legközelebbi alkalommal tehát elmaradatlannal még a f. évi november havi közgyűlésben javalló előterjesztést tenni méltóztatnék.

Az indítvány egyhangulag elfogadtattott és annak értelmében a kellő lépések megtételre rendeltettek.

Érdekes és igen igazságos is volt főispán urnak a közegészségügyi előadó urhoz intézett azon aggodalma, hogy e helyütt mindig hangoztatni hallja a közegészségügynek legjobb állását, míg private s a közéletben is a közegészségügy tetemes elhanyagoltsága felett hall panaszokat; — hogy ekként attól tart, miszerint az előadó urak nem egészen a valónak megfelelő, illetve kevesebb gondtal egybeállított adatokat terjesztenek a bizottság elé, s így ennek hatályos működése benittatik meg.

Dr. Hauser Mór és dr. Ivánovits Pál urak is konstatalják, hogy egészségügyi állapotaink elhanyagolják, azokon javítani kell, e szükségét érezve a bajon segíteni a szervező bizottság is — mennyiben ez feladatához tartozhatott — iparkodott; de az egészségügyi bizottság is az által óhajt, hogy a közgyűlés elé kimerítőbb javaslatot fog betérjeszteni.

Érdekes volt még az adóügyi előadó ur tulsötét színekkel ecsetelt azon előterjesztése, mintha Baja városa állandóan már évek óta 100,000 frton felüli adóval volna hátralekös, és ezért kéri a várost felelősségre vonni, illetőleg annak költségére új adóközlegek szaporítását elrendelni.

Dr. Hauser Mór a panaszlott adóhátralékok természetét firkezésve azon meggyőződésre jut, hogy mintegy 36,000 frt az, mi hátralekös nevezhető és hogy ebből is olyan positiót milyen pl. a földhitelintézet 15,000 frtja levonván, a város adókötelezettségével arányban csak aig felvethe óen csekély volna az adóhátralék, sőt azt hiszi szóló, hogy Baja város a történet befejezése után is itélve oly nagyszerűen áll — mint ritka más város.

Drescher Ede megjegyzi, hogy épen séggel nem osztja dr. Hauser Mór véleményét, mert az nem elég őszinte, és nem is elég komoly. Igen is van mulasztás, hiba. Érezte ezt a törvényhatóság maga és kívánja is orvosolni, és ép azért az adóügyi rendezését is a kiküldött szervezkedési bizottság kiváló figyelmébe ajánlta. Nem osztja azonban az adófelügyelői helyettes véleményét sem, mert panaszorvoslást fog nyerni a szervező bizottság által, s így időbelíti, de tárgyaltan is.

A határozat utóbbi indítvány értelmében hozatott — mit az adófelügyelői helyettes ur megfellebbezett.

Színészet.

Szombaton, november 12-én Baján először „Ördög a földön“ látványos

nagy operette került színpadra, zenéje Souppé-től, szövege E. Fuin és Hopp F.-től, magyarra fordítá Miklósy Gyula. — Az operette telve mulatságos jelenetek és bohózatos fordulatokkal. A zene általában meglehetősen, és több hatásos coupletjét sokban emlékeztet a Boccaccio és Páiniczára. A szereplők közül különösen kitűnt Reiner Antónia, a ki Amanda szerepét helyes felfogással adá, gyönyörű énekével a színházat zsúfolásig megtöltött közönség sűrű tapsait és ovatioit kiérdemelte. — Megemlítendő még Haray (Sátán) és Sziklay (Mefistó), kik comicus játékukkal a közönséget többször derült hangulatba hozták; Hunfy jól érekelte.

Kedden Haray Sándor a társulat legtörekvőbb színésze javára „Hinkó a hóherceg“ adatott. Közönség csekély létszámú jelent meg, pedig a társulat eddigi működés szemlélyei között Haray az, mely (p. o. ly sokoldalú képzettségű tanusit, mint páratlan buzzlamu törekvése méltán pártolást érdemel. Szerepét (Jobs) is kitűnően oldá meg.

Szerdán „Titilla hadnagy“ operette került színpadra a czimszerepben Reiner Antóniával, — ki Hunfyval együtt — és méltán — osztozott az est dicsőségében. Reiner Antónia k. a. nak nagy előnye jó és iskolázott hangján kívül, még helyes alakításai és játékuinak rutinirozottsága. Szóval egyesíti magában előnyeit mindazon tulajdonoknak, melyek a nehéz színművészi pályán a kedvező haladásra megkívánatnak. A közönség elismerő is volt művészi alakítása és szép énekéért, mert úgy őt, mint ez este jól disponált Hunfyt — több ízben kitapoltta. — Egy megjegyzésünk lenne a többi szereplőkhez, a kik az operette egyes sikamlós helyeit kelletén túl kiemelve, a közönség figyelmét ép ezekre vonni igyekeztek. Az operette, mint könnyedebb modoru színműfajnak nem az a czélja, hogy a finom izlés és aesthetika rovására oldja meg feladatát, mert ennél sem téveszthető szem elől az, hogy a mi trivialis az nem művészi, s a mulatságosnak nem kell egyszerűságra a szép izléssel homlokegyenest ellenkezni.

Különlélek.

□ Kinevezés. Jankovich Aurel Baja s Szabadka városok főispánja Túr y Ferencz vezétt jogászt és bajai lakost tiszteletbeli aljegyzőnek kinevezte.

5 A bajai nemzeti casino f. hó 26-án tartja második család estélyét, a melyre személyjegy ára 60 kr. család-jegy pedig 1 forint. — Ez estélyen csak is a t. tag urak vehetnek részt.

☾ Tóth Kálmán szobra javára Acsády Ignác a „Pesti Napló“ munkatársa által Baja város polgármesterének kezéhez küldetett 26 frt. mint Dr. Freund Sándor által Zentén eszközölt gyűjtés eredménye. Az ó-kantzai (nem mint lapunkban tévesen állt nagy-kantzai) műkedvelők által rendezett előadás tiszta jövedelmeként befolyt 83 frt.

☾ Baja város tengeri kigyója a tűzörtony ismét kísért. A napokban Pollermann Bertalan tűzoltó parancsnok ur vezette alatt egy küldöttség tiszteletgel a főispán ur ő méltóságánál a tűzörtony ügye iránt kérvényezve: a főispán ur — mint halljuk — megígérte, hogy oda fog hatni, mikép az úgy minél előbb véglegeze legyen.

☾ Az újvidéki nőegylet f. hó 5-én igen sikerült műkedvelői előadást rendezett.

☾ Jankovácson „Önszegélyző-szövetkezet“ letesítésén fáradoznak, mely szövetkezet czélja lenne — hasonlóan a bajai kölcsönös-szegélyző-egylet — apró heti befizetések által tagjainak idővel szerény de biztos tőkét gyűjteni. — Az ügy élén Madziny János, mint ideigl. bizottsági elnök és Boromisz Tivadar, mint jegyző állanak. — Kívánunk sikert buzgó munkálkodásuknak!

☾ „Dicséretes redactió“ „Baja“ in Baja“ czim alatt Bécsből Preisz Mór bizományból egy „Postai égvő“ térképet (Postoznen karte) kapunk, melyet a szakferfiak figyelmébe ajánlunk, miután ily hézagpótló munka nyelvünkön még eddig nem volt található.

— Nem ismerem!
— Nővérem, férjét, és fiukat, Emilt nem ismered?
— Nem, jó apám.

Az apa arcán kétely nyomai futottak át: meggyőződni kezdett arról, hogy gyermeke örült, s hogy rohamai csak bizonyos időközökben ismétlődnek, s hogy ezek után tiszta, józan ugyan, de érzéke, érteime el van már némileg tompulva, s főleg emlékező tehetsége nagyon is korlátozt.

— S csakugyan nem ismered Mari tanteot!

— Mari tanteot?
— Igen, ki mig inthon valál téged úgy szeretett, mint saját gyermekét, Emilt.

Tenyérebé rejté az ifju fejét és hosszas gondolkodás után mondá:

— Ah! hogy ne ismerém. Ez a Páris ügy összezavarta értelmemet örökös cifra-sága és zajával, hogy még legközelebbi rokonim nevére sem emlékszem.

— Emilt is ismered!

— Oh igen is, ismerem, s ugy szeretem őt még most is mint édes apámat. Oly jó és szelidellkü fiu az, hogy arra még ellensége sem haragudhatik.

— Tehát édes Belám, mi Emil menyegzőjére megyünk holnap. Készülj el, s mutasd meg, hogy nem vagy olyan, mint a minőnek híresztelnek és hisznek.

— Engem?

— Igen!

— Milyennek hisznek?

— Páris legelső kéjenczei egyikének, kik a nő becsületét pénzén vásárolhatónak mondják, kik minden idejüket, becsületüket pénzért eladott nők társaságában töltik.

— Rettenetes!

— Azért igyekezz megczáfolni e véleményeket.

— Bizhatik bennem jó apám.

— Már csak Elvira kedvéért is tedd meg.

— Ő is ott lesz?

— Természetesen!

— Mily boldog leszek majd akkor édes jó apám, ha őt átkarolva letek vele a parquetten és megmondom neki, hogy most még jobban szeretem, mint előbb.

Völgyessy összeresztent e szavak után és félelem vert rajta erőt azért, mert attól tartott, ha feleltilti előtte, hogy ott ép Elvira a boldog menyasszony, hova hívja őt, s hogy ezt tudva újra eborul elméje és kitör rajta a roham, mint kitört akkor is, midőn Elvira mondá neki, hogy szíve már nem szabad. „Azt híhetőleg már elfeledte, s tán feledni fogja ezt is. — Megmondom!“ susogá magában az apa.

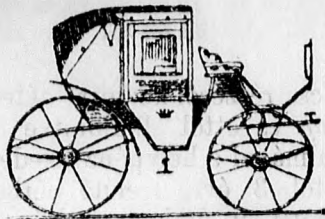
— Kedves gyermekem — kezdé a szünet után az apa — légy is boldog azon tudatban, hogy Elvira oly férjnek kap, mint Emilt, ki egész szeretettel csing rajta.

— Mit? . . . Elvira férjét! . . . Emilt . . . Elvira . . . egymáséi? . . . Nem, . . . ez nem lehet jó apám . . . hisz Elvira az én menyasszonyom s így nem lehet Emilt nevéjé! — kiáltott fel Béla, mire arca is egy furia alakját ölt fel. Felugrott helyéről és roham lépésekben futkosott fel-le a szobában, folyton ezt hangozta: „Emilt . . . Elvira . . . egymáséi . . . nem lehet!

Az apa felette megijélt, attól tartott, hogy a roham teljes erejéből fog kitörni rajta, s ezért kérte fiát, mikép mennének át a játéktérembe.

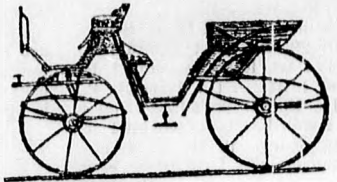
A fiu egyedvüleg engedelmeskedett.

(Vége kov.)

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, miszerint itt helyben **kaszárnya utca 2. sz. alatt** (özv. Csákné-féle ház) több év óta fenálló

KOCSIGYÁRTÓ ÜZLETTEMET

megnagyobbítottam, és a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be.

Elvállok e szakba vágó mindenféle munkákat, u. m.: **kocsikat a legújabb minta szerint, használt kocsikat átalakítás és javítás végett** a lehető legjutányosabb árak mellett.

Legújabb mintájú kész kocsik raktáron vannak.

Meglehet győződve a n. é. közönség, hogy becses rendelményeit mindenkor a legnagyobb figyelemmel és gondnal teljesítenem. Magamat kegyeibe ajánlva és becses rendelményeit remélve, maradok

teljes tisztelettel

FOGT ALAJOS,
kocsigyártó.

Kitűtetve Bécsben, Székesfehérvárott és Keoskeméten

Nincs többé
köhögés!

Nincs többé
köhögés!

EGGER-féle mellpastillák

legkellemebb és legbiztosabb gyógyszer **köhögés, rekedtség, nyakbaj és nyalkasság** ellen. Sőt tüdővészúel is megtartja jótékony hatásukat.

Kapható használati utasítással együtt 25 kr., 50 kr. és 1 frtos dobozokban **EGGER** cukrászdájában **Budapesten Erzsébet-tér 9. sz.** Főraktár Magyarországra számára **Budapesten Török József gyógyszerész urnál király-utca 12 sz.** Továbbá kapható **BAJAN: Pollermann Bertalan, Geiger Károly és Sárkány László** urak gyógyszerterében.

EGGER valódi malátakivonat cukorkája 10 kros csomagokban ugyanezen raktárakban kapható. Ezen maláta-cukorkák különösen hűlésnél mutatkoznak hasznosnak és igen olvasztják a nyalkát. Az Egger-féle mell-cukorkák jótékony hatásáról számtalan köszönő-irat s orvosi nyilatkozat érkezett, melyek kívánatra megtekinthetők.

Gyár és főszékhelyi raktár hova vidéki megrendelések kéretnek

A. EGGER'S SOHN, Wien, Döbling.

Kevesebb mint két 50 kros doboz nem küldetik. Szétküldés naponta 4-szer pontosan. Megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett kéretnek.

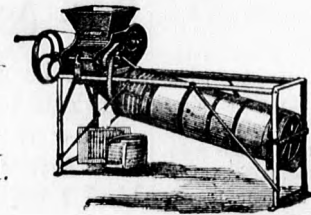
Minden kiállításon az első érdem éremmel kitüntetve.

EZÜSTÉREM PÁRIS 1878.

ADA

MAJ. 1. 1881.

ARANY ÉREM.

Zala-Egerszeg

MAJ. 2. 1881.

Első díj.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-leméz gyára **BUDAPESTEN**

a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket változó szitával (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

Gyári raktár

Drescher Gyula

urnál **BAJÁN.**

Legújabb gyógyjelentés

a megrongált egészségnek a **HOFF-féle malátakészítmények** általi javulásáról.

Meleg köszönő szavakkal eseteli e cs. kir. káplár azon hatást, melyet a valódi Hoff János-féle készítményekkel elért. — Beszéljen nyilatkozata:

Mélyen tisztelt uram!

Trebinje, 1881. július 27.

Köszönetet kell mondanom Istennek s önnek, mélyen tisztelt uram, miután az ön malátakészítménye — melyet barátom küldött — segített s régi erőmet teljesen visszaadta.

Hosszu, tartós gyaloglás által egészségem annyira tönkre jutott, hogy magam már-már végkép elvesztem hittem, — mégis az ön maláta-bonbonja és maláta-csokoládéja által rövid használat után, daczára az itt uralkodó egészségtelen égaljnak és folytonosan nehéz szolgálatomnak, gyorsan megjavult.

E szert minden egyes táborban időző katonának ajánlhatom.

Mély tisztelettel

Rucziczka Ferencz Gyula,

káplár a cs. kir. 3. sz. szekerész-ezrednél, 19. hegyi-szekerész-század Trebinjében, Hercegovina.

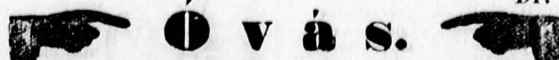
Hoff János urnak, cs. kir. udvari szállító, a cs. kir. feltalálója és egyedüli gyártója a Hoff J.-féle maláta különlegességeknek, udvari szállítója a legtöbb eurpai fejedelemnek Bécsben. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2, iroda és gyári raktár I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Hivatalos gyógyjelentés

a helybeli helyőrségi-kórházban használatba jött **HOFF-féle malátakivonat-egészségör** és malátabonbonról, melyek a gyógyulás elősegítőjének bizonyultak, nevezetesen a malátakivonat idült mellbajoknál, a maláta-csokoládé pedig gyenge emésztésnél és nehéz betegségeknek üdítő és igen kedvelt gyógytápszernek.

Bécs, 1878. december 31.

Dr. Loeff, főförzsorvos. **Dr. Porias,** törzsorvos.

Minden malátakészítmény a feltaláló és első készítő Hoff János ovalalaku mellképét s annak aláírását viseli. Hol a valódiság e jele hiányzik, mint hamisított visszautasítandó.

MAGYARORSZÁGI FIÓK-RAKTÁR BUDAPEST, ZSIBÁRUS-UTCZA 7. sz.

2 frton alul mi sem küldetik.

Főraktár: **Michits István** — eladási hely: **Herzfeld Jakab** és **Herzfeld Henrik** és **Fia** urnaknál.